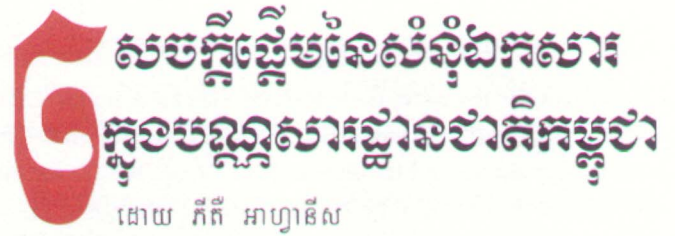

Introduction to the National Archives of Cambodia

by Peter Arfanis, Archivist

Since 1975 scholars researching documents on modern Cambodian history have had to rely on secondary sources and archives held in France and Vietnam. The holdings of National Archives of Cambodia were thrown into complete disarray during the Khmer Rouge period and remained almost entirely inaccessible until the mid 1990s.

Since 1995 the National Archives of Cambodia has been on the road to rearranging and describing its large collection of documents. Thanks to the support of various international donors, such as the Australian, Swiss and French Embassies, the French Cultural Centre, the Toyota Foundation, and Japan Foundation Asia Centre, the National Archives of Cambodia has been able to implement a program to preserve and make available its collection to Cambodian and international scholars and researchers.

The National Archives is responsible for preserving documents, created by the Government of Cambodia, which possess enduring legal and historic value. These include records of the French colonial administration (1863-1954) and post-independence Cambodian Governments. The holdings comprise of the following collections:

- Records of the Résidence Supérieure du Cambodge (French Colonial Administration)
- Records of Post-Colonial Governments of Cambodia
- Records of the Pol Pot Regime
- Records of the Genocide Tribunal
- Official Journals of Indochina and Cambodia
- Cambodian Publications and Periodicals
- Maps, Plans, Posters and Photographs

RECORDS OF THE RÉSIDENCE SUPÉRIEURE DU CAMBODGE (FRENCH COLONIAL ADMINISTRATION)

These records cover the French colonial period from 1863 to 1954. It is by far the largest and most complete collection of the NAC and contains records from the various services of the French administration, from the commune level up to the national level. These records reflect the activities of the government administration and consist of documents from the various services of the government, including correspondence, reports, registers, minutes to meetings, and

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៧៥ វិជ្ជាករដែលស្រាវជ្រាវឯកសារប្រវត្តិសាស្ត្រខ្មែរនាសម័យទំនើប បានពឹងផ្អែកទៅលើប្រភពបន្ទាប់បន្សំ និង បណ្ណសារដែលបានកំលុងក្នុងប្រទេសបារាំង និងវៀតណាម ។ ឯកសារបណ្ណសាររដ្ឋានជាតិកម្ពុជា បានរាយប៉ាយខ្លាំងក្លាបន្ទាប់បន្សំក្រហម ហើយនៅមិនទាន់បានរៀបចំឡើងវិញទាំងស្រុង រហូតដល់ចាក់កណ្តាលទសវត្សឆ្នាំ៩០ ។

តាំងពីឆ្នាំ ១៩៩៥ មកនេះ បណ្ណសាររដ្ឋានជាតិកម្ពុជាបានធ្វើដំណើររៀបចំឡើងវិញ និងប្រមូលចងក្រងនូវឯកសារជាច្រើន ។ បណ្ណសាររដ្ឋានជាតិកម្ពុជាថ្ងៃអំណរគុណចំពោះភាគីអន្តរជាតិជាច្រើនដូចជា : ស្ថានទូតអូស្ត្រាលី ស្ថានទូតស្វីស ស្ថានទូតបារាំង មជ្ឈមណ្ឌលវប្បធម៌បារាំង មូលនិធិតូយ៉ូតា និង មជ្ឈមណ្ឌលមូលនិធិជប៉ុនសំរាប់អាស៊ី ដែលបានជួយឧបត្ថម្ភក្នុងការអនុវត្តនីតិវិធី រក្សា និង ចងក្រងជាសំនុំសំរាប់វិជ្ជាករ ក៏ដូចជាអ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវជាតិ និង អន្តរជាតិដែរ ។

បណ្ណសាររដ្ឋានជាតិកម្ពុជាមានភារកិច្ចថែរក្សាឯកសារ ដែលមានតម្លៃជាច្បាប់ ឬជាប្រវត្តិសាស្ត្រយូរអង្វែង ដែលត្រូវបានរាជរដ្ឋាភិបាលបង្កើតឡើង ។ ដូចជាសំនុំឯកសាររាជការរបស់រដ្ឋាភិបាលអាណានិគមបារាំង (១៨៦៣-១៩៥៤) និងរបស់រដ្ឋាភិបាលខ្មែរ ដែលបង្កើតក្រោយពេលប្រទេសកម្ពុជាបានឯករាជ្យជាដើម ។ សំនុំឯកសារទាំងអស់នេះរួមមាន:

- សំនុំឯកសារជំនុំដង់ស៊ុបពេរីយ៉ែកម្ពុជា (ឯកសាររដ្ឋបាលនៃអាណានិគមបារាំង)
- សំនុំឯកសារទេសាភិបាលកម្ពុជាក្រោយអាណានិគម
- សំនុំឯកសាររបបប៉ុលពត
- សំនុំឯកសារតុលាការលើបទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍
- រាជកិច្ច រដ្ឋកិច្ចនៃសណ្ឋិតិ និង កម្ពុជា
- សៀវភៅ ព្រឹត្តិប័ត្រ ទស្សនាវដ្តី កាសែត
- ផែនទី ប្លង់ ខិត្តប័ណ្ណ និង រូបថត

សំនុំឯកសាររ៉េស៊ីដង់ស៊ុបពេរីយ៉ែកម្ពុជា (ឯកសាររដ្ឋបាលនៃអាណានិគមបារាំង) :

សំនុំឯកសារទាំងនេះ រួមមាន : ឯកសារអាណានិគមពីឆ្នាំ ១៨៦៣ ដល់ ១៩៥៤ ។ វាជាផ្នែកមួយដែលមានបរិមាណច្រើន និង ពេញលេញជាងគេនៅបណ្ណសាររដ្ឋានជាតិកម្ពុជា ។ វាមានរួមបញ្ចូលនូវឯកសារស្តីពីការងាររដ្ឋបាលបារាំង-ខ្មែរ នៅកម្ពុជា ដែលទាក់ទងទៅនឹងគ្រប់វិស័យនៃផ្នែករដ្ឋបាល ចាប់តាំងពីថ្នាក់ភូមិ រហូតដល់ថ្នាក់ជាតិ ។ ឯកសារទាំងនេះបង្ហាញពីសកម្មភាពផ្នែក រដ្ឋបាលរបស់រដ្ឋាភិបាល ហើយរួមបញ្ចូលឯកសារពីផ្នែកផ្សេងៗទៀតនៃរដ្ឋាភិបាល ដូចជា : ការសរសេរទាក់ទងគ្នា របាយការណ៍ ការចុះបញ្ជី ឯកសារកិច្ចប្រជុំ និង ច្បាប់ ។ ភាគច្រើននៃ

laws. The majority of the collection is in French but documents from the provincial level and from the Palace do contain Khmer language documents. Using the original French classification for Indochina, 70% of these records have been reclassified and their titles entered into the NAC database. At the time of writing the database contained over 30,000 records. Searches can be conducted on the database using classification, title searches, or combinations of both.

RECORDS OF THE POST-COLONIAL GOVERNMENTS OF CAMBODIA

This collection is far from being complete because of Cambodia's history of political and civil turmoil during the 1960s and 70s. The majority of ministerial documents from the 1950s and 1960s had not been transferred to the National Archives when, in 1975, the Pol Pot regime seized control of Cambodia and embarked on a 4-year period of destruction that included documents held in the ministries. The NAC has acquired some post-1979 records of the Council of Ministers, which are currently being arranged and described. Consequently, they are not yet available to the public. If you are interested in the post-colonial period, you can consult the NAC collection of Cambodian publications and periodicals and the Official Journals.

RECORDS OF THE POL POT REGIME

There are over 100,000 pages of documents from the Commerce Ministry of Democratic Kampuchea, including treaties, bills of lading, list of exports, shipping records and a vast archive of other documentation on the internal and external trade of DK. For more extensive primary sources on the Khmer Rouges and the Pol Pot Regime, please consult the documents on the Genocide Tribunal at the NAC or, alternatively, the large collection of documents compiled by the Documentation Centre of Cambodia.

RECORDS OF THE GENOCIDE TRIBUNAL OF 1979

This collection consists primarily of testimonies, in French, English and Khmer, of the Genocide Tribunal, organised in 1979 after the fall of Pol Pot's Democratic Kampuchea. Researchers need special permission of the Council of Ministers to consult this collection of documents. NAC staff will assist you in obtaining authorisation, if you would like to consult these records.

OFFICIAL JOURNALS

The French administration of Cambodia regularly published official journals that reassemble in chronological order laws,

សំនុំឯកសារនេះ ជាភាសាបារាំង ប៉ុន្តែ ឯកសារ ពីថ្នាក់ខេត្ត និង ពីប្រទេសបរមរាជវាំង មានជាភាសាខ្មែរ ។ ៧០ភាគរយ នៃឯកសារទាំងនេះ ត្រូវបានរៀបចំធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឡើងវិញ ហើយចំណងជើង បានបញ្ចូលទៅក្នុង ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ ដោយប្រើចំណាត់ប្រភេទដើមរបស់បារាំង ។

សព្វថ្ងៃនេះ មានជាង ៣០ ០០០ ឯកសារដែលបានបញ្ចូលក្នុង ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ ដែលអាចអោយអ្នកស្រាវជ្រាវរកឯកសារទាំងនេះ តាម រយៈពេលខ្លី ចំណងជើង ឬ ការបញ្ចូលគ្នាទាំងពីរ ។

សំនុំឯកសារនៃសភាសភាពកម្ពុជាក្រោយអាណានិគម :

សំនុំនេះមានលក្ខណៈមិនពេញលេញ គ្រប់គ្រាន់ បណ្តាលមក ពីប្រវត្តិសាស្ត្រសោកនាដកម្មនៃកម្ពុជា ក្នុងអំឡុងឆ្នាំទី ៦០ និង ទី៧០ ។ ក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៥ នៅពេលដែល ប៉ុល ពត ឡើងក្តាប់អំណាច ឯកសារមួយ ចំនួនធំនៃក្រសួងទាំងឡាយនាឆ្នាំ ១៩៥០ និង ១៩៦០ មិនទាន់បានបញ្ជូន មកបណ្តុះបណ្តាលជាតិទេ ហើយត្រូវបានបំផ្លាញចោលក្នុងអំឡុងពេល ៤ ឆ្នាំបន្តិចនោះ ។ បណ្តុះបណ្តាលជាតិបានទទួលឯកសារក្រោយឆ្នាំ ១៩៧៩ ពីទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ហើយសព្វថ្ងៃកំពុងរៀបចំណាត់ថ្នាក់ ។ ហេតុដូច្នេះ ឯកសារទាំងនេះមិនអាចអនុញ្ញាតអោយស្រាវជ្រាវបានទេ មានបានឡើយ ។ បើសិនជាលោកអ្នកចាប់អារម្មណ៍ពីសម័យកាលនេះ សូមស្រាវ ជ្រាវតាមសៀវភៅ ព្រឹត្តិប័ត្រ ទស្សនាវដ្តី កាសែត និង រដ្ឋកិច្ច ។

សំនុំឯកសារម៉ុងពត :

សំនុំនេះមានឯកសារដើមរបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម នៃកម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យច្រើនជាង ១០០.០០០ ទំព័រ មានជាអាទិ៍ អនុសញ្ញា ដីកាអមការគ្រប់គ្រង បញ្ជីនាំចេញ បញ្ជីដឹកជញ្ជូនតាមដែនសមុទ្រ ដែល បានធ្វើឡើង ហើយនិងជាទូទៅ ឯកសារភាគច្រើនស្តីពីពាណិជ្ជកម្មក្នុង និង ក្រៅប្រទេសនៃរបបប៉ុលពត ។ ចំពោះព័ត៌មានដែលកាន់តែទូលំទូលាយ និង ប្រភពដើម អំពីខ្មែរក្រហម និងរបប ប៉ុល ពត សូមស្រាវជ្រាវក្នុងសំនុំ ឯកសារដើមរបស់បណ្តុះបណ្តាលជាតិកម្ពុជាស្តីពីឯកសារពាណិជ្ជកម្ម ប៉ុល ពត ឬ មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ដែលបានចងក្រងសំនុំឯកសារនេះ ជាច្រើន ។

សំនុំឯកសារតុលាការឆ្នាំ១៩៧៩ នៃបទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍

សំនុំនេះមានចំលើយសាក្សី ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ប្រមូលផ្តុំដោយ អ្នកសល់ពីស្លាប់ក្នុងសម័យខ្មែរក្រហម និង ត្រូវបានផ្តល់ជូន តុលាការលើបទ ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ ដែលគេបានរៀបចំឡើងក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៩ បន្ទាប់ ពីការដួលរលំនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ។ ចំលើយសាក្សីភាគច្រើន ត្រូវបានគេបកប្រែជាភាសាបារាំង និង អង់គ្លេស ។ អ្នកស្រាវជ្រាវត្រូវមាន ការអនុញ្ញាត ពីទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ដើម្បីប្រើប្រាស់សំនុំឯកសារដើមនេះ បាន ។

រាជកិច្ច រដ្ឋកិច្ច :

រដ្ឋបាលបារាំងនៅកម្ពុជា បានបោះពុម្ពផ្សាយយ៉ាងទៀងទាត់ នូវរាជកិច្ចដែលប្រមូលផ្តុំគ្រប់ច្បាប់ ក្រម ក្រឹត្យ ប្រកាស និង លិខិត

decrees, decisions, appointments etc., i.e. all the official acts of the government administration. In these journals, a researcher can find information regarding the Government of metropolitan France, the Government of the Indochina and the member states of the Indochinese Union, including Cambodia. The journals include:

In French language:

- Journal Officiel de l'Indochine 1896-1951
- Journal Officiel du Cambodge 1945-1972
- Journal Officiel of France 1920-1938
- Bulletin Officiel de l'Indochine 1899-1933
- Bulletin Officiel of the Ministry of Colonies 1898-1928
- Bulletin Officiel du Cambodge 1902-1949
- Lists of laws and penal codes of Cambodia
- Repertoires, economic and judicial bulletins of secondary importance

In Khmer:

- Journal officiel du Cambodge 1911-1972

CAMBODIAN PUBLICATIONS AND PERIODICALS

Includes published materials of the Sangkum Reastr Niyum and Lon Nol Governments, i.e. speeches, party programs, proceedings of conferences, statutes of organisations etc. It also contains a collection of material produced by His Majesty King Norodom Sihanouk such as his speeches, ceremonies, political statements and magazines that the King edited. A database of this collection is nearing completion that will permit researchers to search via keyword classification, titles, or combinations of these.

Newspapers are also a feature of this collection and consist of issues from the early 1920s to present day. Titles published before 1957 were printed only in French or Khmer and some Vietnamese. There are Chinese and Vietnamese language newspapers from 1957. Many of the early newspapers are in very fragile condition and cannot be consulted. Currently, early Khmer language newspapers are being repaired.

COLLECTION OF MAPS, PLANS, POSTERS, AND PHOTOGRAPHS

Maps and plans, found during the current process of reorganising the holdings, have been repaired and placed in special storage. The collection contains maps of Cambodia, of the provinces, cadastral plans, architectural plans of Government buildings and the Royal Palace, various commercial and political posters, public announcements, the majority produced during the colonial period. Most are cross-referenced to specific files within the collection of the Résidence Supérieure from which they originated but were

ផ្លូវការផ្សេងៗ របស់រដ្ឋបាលអាណានិគមបារាំងតាមកាលបរិច្ឆេទ ។ អ្នកស្រាវជ្រាវអាចរកឃើញ ក្នុងសំនុំនេះនូវលិខិតផ្លូវការរបស់រដ្ឋាភិបាលបារាំង មាតុជាតិ អគ្គនាយកដ្ឋានឥណទាន ប្រទេសនានា នៃសហគមន៍ឥណទាន និងរបស់កម្ពុជា ។ រាជកិច្ច និង រដ្ឋកិច្ចទាំងនេះមាន :

ជាភាសាបារាំង :

- រាជកិច្ចឥណទាន (Journal Officiel de l'Indochine) ១៨៩៦-១៩៥១
- រាជកិច្ចកម្ពុជា (Journal Officiel du Cambodge) ១៩៤៥-១៩៧២
- រាជកិច្ចសាធារណរដ្ឋបារាំង (Journal Officiel de France) ១៩២០-១៩៣៨
- ព្រឹត្តិប័ត្រឥណទាន (Bulletin Officiel de l'Indochine) ១៨៩៩-១៩២៨
- ព្រឹត្តិប័ត្រក្រសួងអាណានិគម (Bulletin Officiel du Ministère des Colonies) ១៨៩៨-១៩២៨
- ព្រឹត្តិប័ត្ររដ្ឋបាលរបស់កម្ពុជា (Bulletin Officiel du Cambodge) ១៩០២-១៩៤៩
- កម្រងអត្ថបទស្តីពីច្បាប់និងក្រមព្រហ្មទណ្ឌនៅកម្ពុជា
- កម្រងអត្ថបទ ព្រឹត្តិប័ត្រពាណិជ្ជកម្មនិងច្បាប់តុលាការ

ជាភាសាខ្មែរ :

- រាជកិច្ចនិងរដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ១៩១១-១៩៧២

សៀវភៅ ព្រឹត្តិប័ត្រ ទស្សនាវដ្តី កាសែត :

សំនុំនេះរួមមានសៀវភៅ ព្រឹត្តិប័ត្រ ទស្សនាវដ្តី កាសែត សន្ទរកថា កម្មវិធីរបស់គណបក្សនយោបាយ ស្ថិតិ លក្ខន្តិកៈ និង ប្រភពដទៃទៀតដែលត្រូវបានបោះពុម្ពផ្សាយកាលសម័យសង្គមរាស្ត្រនិយម និង សម័យលន់លន់ ។ បន្ថែមពីលើនេះមានឯកសារស្តីពីព្រះបាទនរោត្តមសីហនុ មានជាអាទិ៍ សន្ទរកថា អនុសាសនៈនយោបាយ កំណត់ហេតុអំពីជំនុំផ្សេងៗ និង ទស្សនាវដ្តី ។ កាតាឡុកបញ្ចូលដោយប្រើតាមបែបកុំព្យូទ័ររបស់សំនុំនេះបានធ្វើជិតចប់ហើយ និង បើកឱកាសអោយមានការស្រាវជ្រាវតាមរយៈតារាងរិស័យនីមួយៗ និង តាមពាក្យណាមួយក្នុងចំណងជើង ។

សំនុំឯកសារនេះ ក៏មានកាសែតប្រចាំថ្ងៃ និង ប្រចាំសប្តាហ៍ នាបណ្តាឆ្នាំ ១៩២០ រហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ជាភាសាខ្មែរ វៀតណាម ចិន និង បារាំងផងដែរ ។ កាសែតចាស់ៗមួយភាគធំស្ថិតក្នុងសភាពងាយរហែកដាច់ ដូច្នេះហើយ អ្នកស្រាវជ្រាវមិនអាចស្រាវជ្រាវអ្វីៗដែលខ្លួនចង់បានក្នុងសំនុំនេះ មុនពេលមានការជួសជុលឡើយ ។

ឯកសារផែនទី និង ម្លប់ :

ផែនទី និង ម្លប់ត្រូវបានរកឃើញនៅក្នុងពេលរៀបចំសំនុំឯកសារនេះឡើងវិញ ហើយត្រូវបានគេជួសជុល និងប្រមូលផ្តុំដាក់ដោយឡែករួមមាន : ផែនទីប្រទេសកម្ពុជា ខេត្តនានា ប្លង់ដីធ្លី ប្លង់អាគារផ្សេងៗ ប្រកាសផ្សាយ ពាណិជ្ជកម្ម និង កម្មវិធីនយោបាយផ្សេងៗ ដែលភាគច្រើនបោះផ្សាយនៅសម័យអាណានិគម ។ វាមានឯកសារស្របគ្នាទៅនឹងសំនុំឯកសារជំនុំដង ស៊ុបពេរីយ៉េ ដែលក្នុងនោះមានព័ត៌មានបន្ថែមទាក់ទងទៅនឹងខ្លឹមសាររបស់ផែនទី និង ម្លប់ដែលបានរៀបរាប់ខាងលើនេះ ។

សំនុំនេះ ក៏មានរូបថតកាលសម័យសង្គមរាស្ត្រនិយមចំនួនជាង ២០០០ សន្លឹក ដែលទាក់ទងទៅនឹងសកម្មភាពព្រះបាទ នរោត្តមសីហនុ

removed for conservation purposes.

There is also a collection of over 2000 press photographs from the Sangkum Reastr Niyum period, featuring His Majesty Norodom Sihanouk and visiting foreign dignitaries. The NAC is currently assembling a collection of 19th and early 20th century photographs of Cambodia and will be making these available to the general public in the near future.

As institutions such as the Center for Khmer Studies, the Royal Academy, the Royal University of Phnom Penh and the Royal University of Fine Arts grow, there will be an increasing demand by Cambodia researchers for access to research materials. From these institutions will come demands covering a multitude of topics and disciplines and the NAC is now well placed to be able to offer assistance and material to researchers.

In the future the NAC, through the Newsletter of the Center for Khmer Studies, will be providing more detailed descriptions of its holdings.

និង អ្នកការទូតបរទេសដែលមកធ្វើទស្សនៈកិច្ចជាផ្លូវការ ។

បណ្ណសារដ្ឋានជាតិកម្ពុជានៅពេលថ្មីៗនេះ កំពុងប្រមូលផ្តុំសំណុំឯកសារជាប្រចាំនៅសតវត្សទី១៩ និងដើមសតវត្សទី២០ ហើយសំណុំឯកសារទាំងនេះ នឹងបើកបម្រើដល់សាធារណជនទូទៅ ក្នុងពេលអនាគតដ៏ខ្លីខាងមុខនេះ ។

ដោយហេតុថា វិទ្យាស្ថានជាច្រើនដូចជា : មជ្ឈមណ្ឌលខេមរសិក្សា រាជបណ្ឌិតសភា សាកលវិទ្យាល័យភ្នំពេញ និង សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទវិចិត្រសិល្បៈ រីកដុះដាលឡើង និងមានសេចក្តីត្រូវការកាន់តែច្រើនឡើងពីសំណាក់អ្នកស្រាវជ្រាវកម្ពុជា ដើម្បីប្រើប្រាស់សំភារៈស្រាវជ្រាវ ។ ពីបណ្ណាវិទ្យាស្ថានទាំងនេះ និងមានសេចក្តីត្រូវការកាន់តែច្រើនម្យ៉ាងពហុប្រធានបទ និងបទបញ្ជា ហើយឥឡូវនេះ បណ្ណសារដ្ឋានជាតិ មានជំហរយ៉ាងច្បាស់លាស់ផ្តល់ជូននូវសំភារៈ និងជំនួយដល់អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវ ។

បណ្ណសារដ្ឋានជាតិនៅពេលអនាគត នឹងផ្តល់សេចក្តីពិពណ៌នាលម្អិតបន្ថែមទៀតនៃសំណុំឯកសាររបស់ខ្លួន តាមរយៈការផ្សាយតាមប្រតិប័ត្រនៃមជ្ឈមណ្ឌលខេមរសិក្សា ។

សំនុំនេះក៏មានរូបថតកាលសម័យសង្គមរាស្ត្រនិយម ចំនួន ២០០០ សន្លឹក ដែលទាក់ទងទៅនឹងសកម្មភាពព្រះបាទនរោត្តមសីហនុ និងអ្នកការទូតដែលមកធ្វើទស្សនៈកិច្ចជាផ្លូវការ ។